

Universitatea din București
Facultatea de Limbi și Literaturi Străine
Departamentul de Filologie Rusă și Slavă
Secția de Limbă și Literatură Slovacă

Licență 2023

LITERATURA SLOVACĂ

Modulul 1. DE LA MEDIEVALITATE LA ILUMINISM

1. Medievalitatea slavonă(sec.IX) Epoca Imperiului Morav. Activitatea misionarilor Constantin-Chiril și Metodie; Traduceri, scrieri originale; Legendele despre Constantin și Metodie.
2. Medievalitatea latină(sec. IX-XV) Noțiuni generale. Legendele medievale de limbă latină. Cronicile.
3. Umanismul și renașterea (sec. XV-mijlocul sec. XVII) Noțiuni generale. <i>Poezia</i> (lirica umanistă și renașcentistă; spirituală, eposul istoric). <i>Teatrul</i> (drama și comedia). <i>Științele</i> în perioada renașterii. Nicolaus Olahus. <i>Folclorul</i> în sec. XV-XVII (eposul istoric, balada populară, cântecele de cătănie)
4. Barocul (sec.XVII-XVIII). Noțiuni generale. Poezia (lirica vizionarilor mistici, poezia reflexiv meditativă, poezia erotică-rococo). Scrieri memorialistice și jurnale de călătorie. Štefan Pilárik și românii. Știința. Folclorul în perioada barocului. Poezia haiducească. Culegerile
5. Clasicismul și iluminismul(1780 - 1840). Limba literară (J.I.Bajza, A.Bernolák). Proza: primul roman

Bibliografie

Barborică, C., *Istoria literaturii slovace*, Editura Univers, București, 1976; ed.a II-a Editura Universal Dalsi, București, 1999.
Călin, Gheorghe, *Literatura slovacă medievală și Renașterea*, Editura Universității din București, 1997. *Scurtă istorie a Slovaciei*, (Mannová, Elena, coord.), Editura Enciclopedică, 2011.
Sedlák, Imrich și col., *Dejiny slovenskej literatúry*, I, Bratislava-Martin, LIC-Matica slovenská, s.a.[2009].

Modulul 2. CLASICISMUL, ROMANTISMUL

1. Clasicismul (1780-1840). Culminarea clasicismului-Ján Hollý(1785-1843). Dramaturgia (teatrul). Știința literaturii. B.Tablic- aportul la istoria literaturii.
2. Preromantismul (1780-1840) – mișcarea de emancipare națională. Ideea reciprocității slave. Interesul pentru creația orală. Personalități de seamă- Pavel Jozef Šafárik (1795-1861). Poezia- Ján Kollár(1793-1852), poet. Ján Kollár –folclorist, gânditor, editor. Proza- Karol Kuzmány (1806-1866), opera literară, concepția estetică. Începuturile dramaturgiei naționale - Ján Chalupka (1791-1871).
3. Romantismul(1840-1850) – Mișcarea de emancipare națională. Romantismul slovac în contextul codificării limbii slovace literare. Concepții despre literatură- doctrina romantică și revoltele contra ei. Periodice, societăți culturale. Ľudovít Štúr – personalitate centrală a romantismului slovac.
4. Poezia. Personalitățile de marcă: Samo Chalupka, Janko Kráľ, Andrej Sládkovič, Ján Botto. Proza. Contextul epocii.Jozef Miloslav Hurban (nuvela romantică, proza satirică, lucrări de istorie literară). Janko Kalinčiak- culminarea prozei romantice și prima negare a ei.
5. Perioada postromantică (romantismul târziu, perioada de tranziție,1850-1875).Cadru general (economic, politic, social, național). Mișcarea memorandistă, Matica slovenská, gimnaziile slovace. Publicații și periodice. Grupări și orientări politice. Poezia(Jonáš Záborský). Proza: Gustáv Kazimír Zechenter- Laskomerský, Ľudovít Kubáni, J.Záborský. Tragicomicul. Dramaturgia, teatrul, rolul lor în emanciparea națională. Ján Palárik

Bibliografie

- Barborică, C., *Istoria literaturii slovace*, Editura Univers, București, 1976; ed.a II-a Editura Universal Dalsi, București, 1999.
- Călin, Gheorghe, „*Poezia slovacă a secolului al XIX-lea*. Editura Grand, București, 1998.
- Scurtă istorie a Slovaciei*, (Mannová, Elena, coord.), Editura Enciclopedică, 2011.
- Sedlák, Imrich și col., *Dejiny slovenskej literatúry*, I, Bratislava-Martin, LIC-Matica slovenská, s.a.[2009].

Modulul 3. *REALISMUL*

1. Realismul (1870- primele decenii ale sec.XX) – Situația politică și problema națională; noi tendințe, orientări ale generației tinere. Publicații periodice. Programul literar al realismului(Škultéty, Vajanský, Vlček). Cele două faze ale realismului. Primul istoric literar profesionist J.Vlček..
2. Poezia. Mari cicluri poetice – Pavol Országh- Hviezdoslav. Tonuri moderne. Aspecte ale parnasismului.
3. Hviezdoslav – creația epică (epopea modernă, epica scurtă).
4.Proza. Dezvoltarea romanului - Svetozár Hurban Vajanský (proză, publicistică, activitatea de lider național). Primul roman modern- Martin Kukučín(activitatea sa, scrierile în proză). Proza rurală- Jozef Gregor-Tajovský. Proza citadină și umoristică- Janko Jesenský. Inluențe ale naturalismului- Ladislav Nádaši- Jégé
5. Primele scriitoare femei (Elena Maróthy Šoltéssová, Terézia Vansová, Ľudmila Podjavorinská). Božena Slančíková Timrava.

Bibliografie

Barborică, C., *Istoria literaturii slovace*. Editura Univers, București, 1976; ed.a II-a Editura Universal Dalsi, București, 1999.
Čúzy, L. și col., *Panoráma slovenskej literatúry*, vol I. Bratislava, 2005.
Scurtă istorie a Slovaciei, (Mannová, Elena, coord.), Editura Enciclopedică, 2011.
Sedlák, Imrich și col., *Dejiny slovenskej literatúry*, I, Bratislava-Martin, LIC-Matica slovenská, s.a.[2009].

Modulul 4. *MODERNISMUL*

1. Modernismul slovac (simbolismul) - 1905 - 1918 – Noua sensibilitate artistică.
2. Poezia: Janko Jesenský.
3. Ivan Krasko- spirit tutelar al poeziei moderne.
4. Krasko și Eminescu. Traducerile lui Krasko din literatura română. Krasko în limba română. Raporturi literare slovaco-române.
5. Critica: F.Votruba

Bibliografie

Barborică, C., *Istoria literaturii slovace*. Editura Univers, București, 1976; ed.a II-a Editura Universal Dalsi, București, 1999.
Čúzy, L. și col., *Panoráma slovenskej literatúry*, vol. I. Bratislava, 2005.
Scurtă istorie a Slovaciei, (Mannová, Elena, coord.), Editura Enciclopedică, 2011.
Sedlák, Imrich și col., *Dejiny slovenskej literatúry*, I, Bratislava-Martin, LIC-Matica slovenská, s.a.[2009].

Modulul 5. *LITERATURA ÎN PERIOADA INTERBELICĂ*

1. Literatura în perioada interbelică (1918-1945) – Diversificarea literaturii. Grupări, curente, orientări. Poezia.
2. Vitalismul – Ján Smrek .Poeti de stânga- Laco Novomeský. Suprarealismul- Rudolf Fabry. Poezia spirituală catolică- Rudolf Dilong și alții. Voci poetice solitare - Valentín Beniak. Poete-femei- Maša Haľamová
3. Dimensiunea mitică – Jozef Číger Hronský
4.. Imaginea epică a Slovaciei moderne- Milo Urban
5. Naturismul. Ľudo Ondrejov, Dobroslav Chrobák, Margita Figuli, František Švantner

Bibliografie

- Barboricã, C., *Istoria literaturii slovace*. Editura Univers, București, 1976; ed.a II-a Editura Universal Dalsi, București, 1999.
- Čúzy, L. și col., *Panorãma slovenskej literatúry*, volII. Bratislava, 2005.
- Scurtã istorie a Slovaciei*, (Mannová, Elena, coord.), Editura Enciclopedicã, 2011.
- Sedlák, Imrich și col., *Dejiny slovenskej literatúry*, I, Bratislava-Martin, LIC-Matica slovenská, s.a.[2009].

Modulul 6. *LITERATURA CONTEMPORANĂ*

1. Literatura contemporanã (1945-) – Particularitãți, probleme de periodizare, implicații extraliterare. Literatura oficialã, alternativã, disidentã. Poezia. Generația de tranziție(Ján Kostra, Pavel Horov, Štefan Žãry, Vojtech Mihãlik).
2. Prima generație postbelicã (tradiționalistul Milan Rúfus, modernul Miroslav Vãlek).
3. Poezia grupãrii concretiștilor (Ján Stacho, Ján Ondruš, Ľubomír Feldek și alții). Gruparea “Alergãtorii singuratici” (Ivan Štrpka, Peter Repka, Ivan Laučík).
4. Dezvoltarea romanului, anii 70.(Vincent Šikula, Rudolf Sloboda, Ladislav Ballek, Peter Jaroš. Proza scurtã, Dušan Dušek și a.Scriitori disidenți. Dominik Tatarka- prozator, eseist
5. Proza postmodernã (Pavel Vilikovský, Dušan Mitana). Generația tânãrã (Peter Pišťãnek și alții).

Bibliografie

- Anoca, Dagmar Maria, *Slovenská literatúra 20.storočia. Literatura slovacã din secolul XX*. E.U.B., 2009.
- Barboricã, C., *Istoria literaturii slovace*. Editura Univers, București, 1976; ed.a II-a Editura Universal Dalsi, București, 1999.
- Bãtorovã, Mãria,; Čúzy, L., *Panorãma slovenskej literatúry*. Vol. II-III, Bratislava, 2005, 2006.
- Cãlinescu, Matei, *Cinci fețe ale modernitãții*, Iași, 2005.
- Nedelcu, Octavia și col., *Postmodernismul în literaturile slave*, EUB, 2018.

STRUCTURA LIMBII SLOVACE

Modulul 1. MORFOLOGIA NOMINALĂ

1. Noțiuni generale de morfologie: morfemul, alomorfele, formă gramaticală analitică și formă gramaticală sintetică, paradigmă, model paradigmatic, categorii gramaticale, derivare lexico-gramaticală, supletivisme, dublete, părți de vorbire.
2. Substantivele din perspectiva categoriilor gramaticale specifice. Modele paradigmatic de declinare. Excepții.
3. Adjectivele din perspectiva categoriilor gramaticale specifice. Modele paradigmatic de declinare. Excepții.
4. Pronumele din perspectiva categoriilor gramaticale specifice. Modele paradigmatic de declinare.
5. Numerales din perspectiva categoriilor gramaticale specifice. Modele paradigmatic de declinare.

Bibliografie:

LUȚĂ (ȚIPRIGAN), Marilena Felicia, *Morfologia limbii slovace: flexiune cu inflexiuni*, București, Editura Universității din București, 2016; ISBN 978-606-16-0798-3.

MISTRÍK, Jozef, *Moderná slovenčina*, Bratislava, SPN, 1983.

ONDRUS, Pavel, *Kapitoly zo slovenskej morfológie*, Bratislava, SPN, 1978.

ORAVEC, Ján, BAJZÍKOVÁ, Eugénia, FURDÍK, Juraj, *Súčasný slovenský spisovný jazyk, Morfológia*, Bratislava, SPN, 1984.

PAULINY, Eugen, *Gramatika slovenská*, Bratislava, Národné literárne centrum, 1997.

Modulul 2. VERBUL

1. Verbele din perspectiva categoriilor gramaticale și lexico-gramaticale specifice.
2. Modele paradigmatic de conjugare.
3. Aspectul verbal. Verbe uniaspectuale. Verbe biaspectuale. Perechi aspectuale. Redarea aspectului verbal în limba română

Bibliografie:

LUȚĂ (ȚIPRIGAN), Marilena Felicia, *Verbul slovac*, București, Editura Universității din București, 2017; ISBN 978-606-16-0874-4.

LUȚĂ (ȚIPRIGAN), Marilena Felicia, *Aspectul verbal. Retrospective și perspective*, București, Editura Universității din București, 2013; ISBN 978-606-16-0265-0, reeditată în anul 2015.

MISTRÍK, Jozef, *Moderná slovenčina*, Bratislava, SPN, 1983.

ONDRUS, Pavel, *Kapitoly zo slovenskej morfológie*, Bratislava, SPN, 1978.

ORAVEC, Ján, BAJZÍKOVÁ, Eugénia, FURDÍK, Juraj, *Súčasný slovenský spisovný jazyk, Morfológia*, Bratislava, SPN, 1984.

PAULINY, Eugen, *Gramatika slovenská*, Bratislava, Národné literárne centrum, 1997.

Modulul 3. SINTAXA

1. Noțiuni generale: construcția, sintagma, propoziția, fraza, părțile de propoziție.
Sintagmatica. Definiția și clasificarea sintagmelor. Clasificarea propozițiilor
2. Subiectul. Predicatul. Baza propozițională
3. Atributul.
4. Complementul direct și indirect. Complementul circumstanțial de loc, mod, timp, cauză, scop, complementul circumstanțial concesiv, condițional.
5. Părți de propoziție cu valoare stilistică: elementul predicativ suplimentar (doplnok), atributul (prívlastok), apozitia (prístavok), părți de propoziție care nu se regăsesc în limba română: vytyčený vetný člen, pripojený vetný člen, osamostatnený vetný člen.
6. Subiectiva. Predicativa. Echivalentul bazei propoziționale la nivelul frazei.
7. Atributiva.
8. Completivele directe și completivele indirecte. Circumstanțiale de loc, mod, timp, propoziții condiționale, consecutive, finale, cauzale, concesive.

Bibliografie:

- BAJZÍKOVÁ, Eugénia, *Slovenský jazyk. Textová syntax*, Bratislava, Stimul, 1995.
DUDOK, Miroslav, *Úvod do textiky*, Báčsky Petrovec, Účastinná spoločnosť tlačiaren Kultúra, 1998.
ORAVEC, Ján, BAJZÍKOVÁ, Eugénia, *Súčasný slovenský jazyk. Syntax*, Bratislava, SPN, 1986.

Modulul 4. LEXICOLOGIA

1. Semantica lexicală. Polisemia vs. omonimia. Polisemie în lanț. Polisemie radială. Polisemie combinată. Cosemia. Multisemia. Clasificarea: metafora, specificarea și generalizarea. Implicația: metonimia.
2. Legături sistemice la nivelul lexicului. Clasificarea. Sinonimia. Antonimia. Conversia. Paronimia. Implicația. Motivația.
3. Dezvoltarea vocabularului. Formarea cuvintelor. Derivare. Expansiune. Reducții. Împrumuturi.
4. Suprasemantica unităților lexicale. Cuvinte aparținând limbii literare și limbii vorbite. Termeni. Cuvinte livrești. Cuvinte aparținând stilului administrativ, publicistic. Cuvinte colocviale. Neologisme. Cuvinte-substandard. Profesionalisme/Slang (argou, jargon). Regionalisme.

Bibliografie:

- DOLNÍK, Juraj, *Lexikológia*, Bratislava, Ed. Universității „Comenius”, 2003.
DOLNÍK, Juraj, *Súčasná spisovná slovenčina a jej problémy*, Bratislava, Stimul, 2007.
ONDRUS, Pavel, HORECKÝ, Ján, FURDÍK, Juraj, *Súčasný slovenský jazyk. Lexikológia*, Bratislava, SPN, 1980.
PEKAROVIČOVÁ, Jana, *Prezentácia slovenskej gramatiky cudzincom*. In: *Jazyk a komunikácia v súvislostiach*, Bratislava, Ed. Universității „Comenius”, 2005.

PRACTICA LIMBII SLOVACE

1. Exerciții de vocabular
2. Exerciții de gramatică
3. Înțelegerea textului scris și traducere

Bibliografie:

KAMENÁROVÁ, Renata, ŠPANOVÁ, Eva, TICHÁ, Hana, IVORÍKOVÁ, Helena, KLESCHTOVÁ, Zuzana, MOŠAŤOVÁ, Michaela, *Krížom krážom. Slovenčina A1*, însoțit de CD, Bratislava, Ed. Universității „Comenius”, 2007.

KAMENÁROVÁ, Renata, ŠPANOVÁ, Eva, TICHÁ, Hana, IVORÍKOVÁ, Helena, KLESCHTOVÁ, Zuzana, MOŠAŤOVÁ, Michaela, *Krížom krážom. Slovenčina A1, A2, Cvičebnica*, Bratislava, Ed. Universității „Comenius”, 2009.

KAMENÁROVÁ, Renata, ŠPANOVÁ, Eva, IVORÍKOVÁ, Helena, BALŠÍNKOVÁ, Dorota, KLESCHTOVÁ, Zuzana, MOŠAŤOVÁ, Michaela, TICHÁ, Hana, *Krížom krážom. Slovenčina A2*, însoțit de CD, Bratislava, Ed. Universității „Comenius”, 2009.

KAMENÁROVÁ, Renata, ŠPANOVÁ, Eva, TICHÁ, Hana, IVORÍKOVÁ, Helena, KLESCHTOVÁ, Zuzana, MOŠAŤOVÁ, Michaela, *Krížom krážom. Slovenčina B1*, însoțit de CD, Bratislava, Ed. Universității „Comenius”, 2011.

Articole publicate *online*.